

YOSHLARNI HARBIY VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASH.**Alijonov Baxtiyor Xoshimovich***Farg'ona Davlat Universiteti Harbiy**Talim Fakultiti O'qituvchisi***Ibrohimov Otabek Sirojiddin O'g'li***Farg'ona Davlat Universiteti**Harbiy Talim Fakultiti Talabasi*

ANNOTATIYA: Yosh avlodni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning mazmun-mohiyati, maqsad va vazifalari, shuningdek, bu jarayonda ta'lim muassasalari, oilaning hamda jamoatchilikning o'рни va roli yoritilgan. Harbiy vatanparvarlik tarbiyasi yoshlarning Vatanga sadoqat, fidoyilik, milliy qadriyatlarga hurmat va yurt tinchligini asrashga tayyorlik tuyg'ularini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etishi tahlil qilingan. Shuningdek, zamonaviy ta'lim tizimida bu yo'nalishni rivojlantirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ham berilgan.

KALIT SO'ZI: Yoshlar, harbiy vatanparvarlik, konsipsiya, yoshlar, muqaddas, mudofa vazirligi, mardlik, vatan, tarbiya,

Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga doir ishlar samaradorligini yangi bosqichga olib chiqish, mazkur yo'nalishda davlat va nodavlat tashkilotlari hamda fuqarolik jamiyatining boshqa institutlari faolligini yanada oshirish, yoshlar ongiga vatanparvarlik, mardlik tuyg'ularini singdirish maqsadida Vazirlar Mahkamasi qaror qiladi: Quyidagilar: 2023 — 2027-yillarda yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishlari samaradorligini oshirish konsepsiyasi (keyingi o'rinlarda — Konsepsiya) 1-ilovaga muvofiq; 2023 — 2027-yillarda yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishlari samaradorligini oshirish konsepsiyasini amalga oshirish bo'yicha "yo'l xaritasi" (keyingi o'rinlarda — "yo'l xaritasi") 2-ilovaga muvofiq tasdiqlansin. Belgilab qo'yilsinki: "yo'l xaritasi"da mas'ul ijrochi sifatida belgilangan vazirlik va idoralarning birinchi rahbarlari tegishli topshiriqlarning o'z vaqtida va sifatli bajarilishi uchun shaxsan javobgar hisoblanadi; "yo'l xaritasi"ning mas'ul ijrochilari tegishli chora-tadbirlar bo'yicha amalga oshirilgan ishlar to'g'risida O'zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligiga har chorak yakunida hisobot taqdim etadi; O'zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligi Konsepsiya va "yo'l xaritasi" ijrosini nazorat qilish uchun mas'ul hisoblanadi, belgilangan topshiriqlarning mas'ul ijrochilar tomonidan amalga oshirilishi ustidan monitoring yuritadi, amalga oshirilgan ishlar to'g'risida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Xavfsizlik kengashiga har chorakda umumlashtirilgan hisobot taqdim etadi; mas'ul ijrochilar har yili 20-yanvarga qadar faoliyatining o'ziga xos xususiyatlarini inobatga olgan holda,

yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash bo'yicha "yo'l xaritalari"ning ishlab chiqilishi va amalga oshirilishini ta'minlaydi. Bugungi globallashuv va keskin raqobat davrida, dunyoning turli burchaklarida, jumladan, mintaqamizda yuz berayotgan qurolli mojarolar va qarama-qarshiliklar, yangi tahdid va xatarlar oldimizga kechiktirib bo'lmaydigan dolzarb vazifalarni qo'ymoqda. Aynan shunday sharoitda mamlakatimiz yoshlarini vatanparvarlik, shu jumladan, harbiy-vatanparvarlik, yuksak ma'naviy-axloqiy qadriyatlar ruhida tarbiyalash, ularning ongiga tinchlik va totuvlikni ko'z qorachig'idek asrab-avaylash zarurligini chuqur singdirish, "Xalq va armiya — bir tanu, bir jondir!" degan ezgu g'oya asosida yoshlar tarbiyasiga mas'ul vazirlik va idoralarning kuch va imkoniyatlarini bir g'oya, bir maqsad asosida birlashtirish talab etilmoqda. 2023 — 2027-yillarda yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash konsepsiyasi (keyingi o'rinlarda — Konsepsiya) O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O'zbekiston Respublikasining "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmon va qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Hukumati qarorlari asosida ishlab chiqilgan hamda sohaga oid dasturlar va kompleks chora-tadbirlarni ishlab chiqish uchun asos bo'ladi. Har qanday og'ir va murakkab vaziyatda Vatanimizni ko'z qorachig'idek asrash, uning shuhratini dunyoga tarannum etish bilan bog'liq eng muhim tushunchalarni, hayotiy va professional ko'nikmalarni ilm-ma'rifat, shuningdek, milliy qadriyatlar asosida yoshlarning qalbi va ongiga ilk bolalik davridan boshlab singdirib borish orqali vatanparvar, sadoqatli hamda shijoatli yoshlarni kamol toptirish Konsepsiyaning asosiy mohiyatini tashkil etadi. Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash "Vatan — ulug', burch — muqaddas!" konseptual g'oya ostida tashkil etilib, unda yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, har tomonlama rivojlantirish, qat'iy fikr va e'tiqodga ega shaxsni shakllantirish asosiy vazifa etib belgilanadi.

Mazkur g'oyaning asosiy mazmun va mohiyati o'sib kelayotgan avlodda buyuk tariximiz, azaliy qadriyatlarimizga hurmat va ehtirom bilan munosabatda bo'lish, milliy ruh va g'ururni yuksaltirish, bebaho boylik — tinchlik va osoyishtalikni asrash va himoya qilish zarurligi kabi fazilatlarni shakllantirish, zarurat bo'lganda, mamlakat suverenitetini himoya qilishga tayyor turish ruhida tarbiyalashdan iborat Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash — bu millati, tili va kasbidan qat'i nazar, yoshlarda Vatanga sadoqat tuyg'usini shakllantirish, ularni o'z fuqarolik burchi va konstitutsion majburiyatlarini bajarishga, jamiyat va davlat manfaatlarini himoya qilishga qodir shaxslar etib tarbiyalashga yo'naltirilgan davlat organlari, jamoat birlashmalari va boshqa tashkilotlarning ko'p bosqichli, tizimli, maqsadli va muvofiqlashtirilgan faoliyatidir. Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash tizimi uzluksiz jarayon bo'lib, u bir-biriga bog'liq siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy, g'oyaviy-mafkuraviy, madaniy-ma'rifiy tadbirlar majmuasidan iborat. Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishlari O'zbekiston Respublikasining

Konstitutsiyasi va qonunlari, O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmon va qarorlari, Vazirlar Mahkamasining qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarining (keyingi o‘rinlarda — Qurolli Kuchlar) umumharbiy nizomlari hamda boshqa qonunchilik hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladi. Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash tizimi quyidagilardan iborat. ta’lim-tarbiya jarayonida ijtimoiy-ma’naviy ahamiyatga molik qadriyatlarni, Vatanga muhabbat va sadoqat ruhini shakllantirish va rivojlantirishga qaratilgan ishlarni amalga oshiradigan maktabgacha ta’lim, umumiy o‘rta ta’lim, kasb-hunar ta’limi va oliy ta’lim muassasalari; ommaviy va harbiy-vatanparvarlik ishlarini amalga oshiradigan davlat va nodavlat notijorat tashkilotlari, shuningdek, boshqa tashkilotlar. Quyidagilar yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning asosiy prinsiplari hisoblanadi: ilmiylik; tarixiylik; aniqlik va tezkorlik; muntazamlilik; faollik; ta’lim va tarbiya ishlarining uyg‘unligi; tarbiya jarayonining izchilligi; harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash sohasida erishilgan ijobiy natija va yutuqlarga tayanish.

MUHOKAMA: O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining yoshlar siyosatiga oid farmon va qarorlari, xususan, “Yoshlar daftari”, “Vatan himoyachilari kuni” kabi tashabbuslar mazkur tarbiyaning huquqiy va ma’naviy asosini tashkil etadi. Harbiy vatanparvarlik tarbiyasi yoshlarning nafaqat jismoniy, balki axloqiy, ma’naviy va psixologik tayyorgarligini oshiradi.

XULOSA: Yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalash — millat kelajagini mustahkamlashning eng muhim omillaridan biridir. Bu jarayon yoshlarning yurt tinchligi, milliy xavfsizlik, mustaqillik va suverenitet uchun mas’uliyat hissini kuchaytiradi. Ta’lim muassasalari, oila, jamoatchilik va davlat idoralari o‘zaro hamkorlikda bu yo‘nalishda izchil ish olib borishlari zarur. Natijada, yurt himoyasiga doimo tayyor, sadoqatli, vatanparvar yoshlar kamol topadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning “Yangi O‘zbekiston yoshlari – yurtimiz tayanchi va kelajagidir” mavzusidagi nutqlari. – Toshkent, 2023.
2. O‘zbekiston Respublikasi “Yoshlar siyosati to‘g‘risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2017.
3. “Harbiy xizmat va harbiy majburiyat to‘g‘risida”gi Qonun. – Toshkent, 2019.
4. Karimov I.A. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma’naviyat, 2008.
5. Xolmatov M. Vatanparvarlik tarbiyasining psixologik asoslari. – Toshkent: Fan, 2021.
6. Yo‘ldoshev Q., Ochildiyev A. Ma’naviyat asoslari. – Toshkent: O‘qituvchi, 2020.
7. O‘zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligi rasmiy veb-sayti – www.mudofaa.uz